

Downloaded via the EU tax law app / web

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

22 päivänä lokakuuta 2015 (*)

Ennakkoratkaisupyyntö ? Postisiirtopalvelut – Direktiivi 97/67/EY – Soveltamisala – Kansallinen säännöstö, jossa annetaan yksinoikeus postisiirtopalvelujen tarjoamiselle – Valtiontuki – Taloudellinen toiminta – Yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvät palvelut

Asiassa C-185/14,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Varhoven administrativen sad (ylin hallintotuomioistuin, Bulgaria) on esittänyt 9.4.2014 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 14.4.2014, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

EasyPay AD ja

Finance Engineering AD

vastaan

Ministerski savet na Republika Bulgaria ja

Natsionalen osiguriteln institut,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: ensimmäisen jaoston puheenjohtaja R. Silva de Lapuerta, joka hoitaa toisen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit J. L. da Cruz Vilaça (esittelevä tuomari), A. Arabadjiev, C. Lycourgos ja J.-C. Bonichot,

julkisasiamies: M. Wathelet,

kirjaaja: hallintovirkamies M. Aleksejev,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 4.6.2015 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- EasyPay AD, edustajanaan johtaja B. Grigorov,
- Natsionalen osiguriteln institut, edustajanaan johtaja B. Petkov,
- Bulgarian hallitus, asiamiehinnään E. Petranova ja D. Drambozova,
- Euroopan komissio, asiamiehinnään G. Koleva, R. Sauer ja C. Vollrath,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee yhteisön postipalvelujen sisämarkkinoiden kehittämistä ja palvelun laadun parantamista koskevista yhteisistä säännöistä 15.12.1997 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/67/EY (EYVL 1998, L 15, s. 14), sellaisena kuin se on muutettuna 20.2.2008 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2008/6/EY (EUVL L 52, s. 3; jäljempänä direktiivi 97/67), sekä SEUT 106 ja SEUT 107 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa valittajina ovat Easy Pay AD ja Finance Engineering AD ja niiden vastapuolina Ministerski savet na Republika Bulgaria (Bulgarian tasavallan ministerineuvosto, jäljempänä ministerineuvosto) ja Natsionalen osiguritelen institut (kansallinen sosiaaliturvalaitos, jäljempänä sosiaaliturvalaitos) ja joka koskee eläkkeistä ja maksukaudesta annetun asetuksen (Naredba za pensiite i osiguritelniya stazh, jäljempänä asetus) tiettyjen pykälien kumoamista tai pätemättömäksi julistamista.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeussäännöt

3 Direktiivin 97/67 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tällä direktiivillä vahvistetaan yhteiset säännöt, jotka koskevat

- postipalvelujen tarjoamisen edellytyksiä,
- postin yleispalvelujen tarjontaa yhteisössä,
- yleispalvelujen rahoitusta sellaisin edellytyksin, joilla taataan näiden palvelujen pysyvä tarjoaminen,
- yleispalvelun tarjoamisen hinnoitteluperiaatteita ja sitä koskevan laskennan avoimuutta
- yleispalvelun tarjoamista koskevien laatustandardien vahvistamista ja niiden noudattamista valvovan järjestelmän perustamista
- teknisten standardien yhdenmukaistamista,
- riippumattomien kansallisten sääntelyviranomaisten perustamista.”

4 Kyseisen direktiivin 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

1. ’postipalveluilla’ palveluja, joihin kuuluvat postilähetysten keräily, lajittelu, kuljetus ja jakelu.
- –
4. ’keräilyllä’ postipalvelun tarjoajan suorittamaa postilähetysten keräilyä,
5. ’jakelulla’ toimenpiteitä alkaen jakelukeskuksissa tapahtuvasta postilähetysten lajittelusta ja päättyen niiden toimittamiseen vastaanottajille,
6. ’postilähetyksellä’ postipalvelun tarjoajan kuljetettavaa valmista lähetystä, joka on osoitettu jollekin vastaanottajalle. Tällaiset lähetykset voivat kirjelähetysten lisäksi olla esimerkiksi kirjoja,

luetteloita, sanomalehtiä ja aikakausjulkaisuja sekä postipaketteja, jotka sisältävät joko kaupallista arvoa omaavaa tai sitä vailla olevaa tavaraa,

7. 'kirjelähetyksellä' minkä tahansa laatukselle fyysiselle alustalle kirjoitettua viestiä, joka kuljetetaan ja toimitetaan lähettäjän itse lähetykseen tai sen kuoreen merkitsemään osoitteeseen. Kirjoja, luetteloita, sanomalehtiä ja aikakausjulkaisuja ei pidetä kirjelähetyksinä,

— —”

5 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan määräysten soveltamisesta tietyille yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille korvauksena julkisista palveluista myönnettävään valtiontukeen 20.12.2011 annetun komission päätöksen 2012/21/EU (EUVL 2012, L 7, s. 3) 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tätä päätöstä sovelletaan korvauksena julkisista palveluista myönnettävään valtiontukeen, joka myönnetään [SEUT] 106 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille ja joka kuuluu yhteen seuraavista luokista:

a) enintään 15 miljoonan euron vuotuinen korvaus yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen tuottamisesta muilla kuin liikenteen ja liikenneinfrastruktuurin aloilla.

— —

2. Tätä päätöstä sovelletaan ainoastaan silloin, kun yrityksen yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tuottaminen kestää enintään 10 vuotta. Jos toimeksiannon kesto ylittää 10 vuotta, tätä päätöstä sovelletaan vain, jos palveluntarjoajan on tehtävä suuria investointeja, joiden kuolettaminen yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti kestää pidemmän aikaa.

? ?”

6 Saman päätöksen 3 artiklassa, joka koskee soveltuvuutta sisämarkkinoille ja vapautusta ilmoitusvaatimuksesta, säädetään seuraavaa:

”Julkisista palveluista maksettavana korvauksena myönnettävä valtiontuki, joka täyttää tässä päätöksessä säädetty edellytykset, soveltuu sisämarkkinoille ja on vapautettu [SEUT] 108 artiklan 3 kohdassa määrätystä ennakkoilmoitusvaatimuksesta, jos se täyttää myös EUT-sopimuksen tai unionin alakohtaisesta lainsäädännöstä johtuvat vaatimukset.”

7 Päätöksen 2012/21 10 artiklassa, joka koskee siirtymäsäännöksiä, säädetään seuraavaa:

”Tätä päätöstä sovelletaan yksittäiseen tukeen ja tukiohjelmiin seuraavasti:

a) [SEUT 106 artiklan 2 kohdan määräysten soveltamisesta tietyille yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille korvauksena julkisista palveluista myönnettävään valtiontukeen 28.11.2005 tehdyn komission] päätöksen 2005/842/EY [(EUVL L 312, s. 67)] mukaisesti ennen tämän päätöksen voimaantuloa käyttöön otettu tukiohjelma, joka soveltuu sisämarkkinoille ja oli vapautettu ilmoitusvaatimuksesta, katsotaan edelleen sisämarkkinoille soveltuvaksi ja ilmoitusvaatimuksesta vapautetuksi kahden vuoden ajan;

— —”

8 Päätöksen 2012/21 11 artiklan mukaan ”kumotaan päätös 2005/842/EY”.

9 Päätöksen 2012/21 12 artiklassa säädetään, että ”tämä päätös tulee voimaan 31 päivänä

tammikuuta 2012”.

Bulgarian oikeus

10 Sosiaaliturvalain (Kodeks za sotsialno osiguriavane) 106 §:n mukaan kyseisen lain 6 luvun, jonka otsikko on ”Pakollinen eläkevakuutus”, soveltamista ja eläkkeiden maksua säännellään ministerineuvoston asetuksella.

11 Ministerineuvoston 10.3.2000 antamalla määräyksellä nro 30 hyväksytyn asetuksen 50 §:n mukaan ”[sosiaaliturvalaitoksen] toimipisteet maksavat eläkkeet ja niiden lisät postitoimistojen ja kotimaisten pankkien kautta – –”.

12 Asetuksen 51 §:ssä täsmennetään, että ”eläkkeensaajan asuinpaikan tai tämän tämänhetkisen osoitteen mukaiset postitoimistot maksavat eläkkeet ja niiden lisät asetuksella säädettyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti”.

13 Asetuksen 54 §:n 1 momentin mukaan ”[sosiaaliturvalaitoksen] paikallistoimisto laatii jokaiselle eläkkeensaajalle maksutodistuksen, jonka perusteella postitoimisto maksaa hänelle eläkkeen (eläkkeet) ja niiden lisät. Eläkkeensaajan allekirjoittama maksutodistus on tosite suoritetuista maksuista”.

14 Asetuksen 58 §:ssä säädetään seuraavaa:

”[Sosiaaliturvalaitos] siirtää säännöllisin väliajoin eläkkeiden ja niiden lisien maksamiseen tarvittavat rahasummat [Balgarski poshti EAD:n (jäljempänä Balgarski poshti)] paikallistoimistolle siten, että niiden oikea-aikainen maksaminen taataan. – –”

15 Asetuksen 92 §:ssä säädetään seuraavaa:

”(1) [Sosiaaliturvalaitoksen] paikallistoimisto siirtää rahasummat eläkkeiden maksua varten Balgarski poshtin paikallistoimiston koontitilille. Kunkin kuukauden aikana maksettuja eläkkeitä koskevat [sosiaaliturvalaitoksen] paikallistoimiston ja Balgarski poshtin paikallistoimiston tilit täsmäytetään kyseessä olevan kuukauden loppuun mennessä.

(2) [Sosiaaliturvalaitos] maksaa paikallistoimistojensa välityksellä 8,5 tuhannesosaa kunkin kuukauden aikana maksettavista eläkkeistä Balgarski poshtin paikallistoimistoille työstä, joka liittyy eläkkeiden maksamiseen postiverkon välityksellä. Nämä summat siirretään seuraavan kuukauden 7. päivään mennessä.

(3) [Sosiaaliturvalaitoksen] paikallistoimisto siirtää edellä 2 momentissa mainitusta summasta maksettavaksi tulevan arvonlisäveron Balgarski poshtin paikallistoimistolle yhdessä 2 momentissa säädetyn summan kanssa.

(4) Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitetut tilisiirrot tehdään sen laskun perusteella, jonka Balgarski poshtin paikallistoimisto laatii meneillään olevan kuukauden eläkkeiden maksun jälkeen.

(5) Jos postitoimiston työntekijän virheen vuoksi eläkemaksu maksetaan perusteettomasti, Balgarski poshtin paikallistoimisto korvaa tämän [sosiaaliturvalaitoksen] paikallistoimistolle. – –”

16 Postipalveluista annetun lain (Zakon za poshtenskite uslugi), sellaisena kuin se on muutettuna (jäljempänä postipalvelulaki), 4 §:n mukaan ”postipalvelut sisältävät postin yleispalvelun ja yleispalveluun kuulumattomat postipalvelut”.

17 Postipalvelulain 25 §:n 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”Postialan toimija, joka on velvollinen tarjoamaan postin yleispalvelua, voi tarjota myös muita postipalveluja tämän lain mukaisesti ja harjoittaa muuta toimintaa, joka kuuluu sen yhtiön toimialaan.”

18 Mainitun lain 29 b §:ssä täsmennetään seuraavaa:

”Postialan toimija, joka on velvollinen tarjoamaan postin yleispalvelua, järjestää toimintansa ja pitää siitä sovellettavien kirjanpitosääntöjen mukaista kirjanpitoa ja soveltaa kustannusten jakojärjestelmää sekä koko yhtiöön että analyytisesti ja erikseen

1. postin yleispalveluun palvelulajeittain
2. postisiirtoihin
3. 38 §:n 1–3 kohdassa tarkoitettuihin yleispalveluihin kuulumattomiin postipalveluihin
4. muihin liiketoimintoihin.”

19 Postipalvelulain 38 §:stä ilmenee, että yleispalveluun kuulumattomia postipalveluja ovat seuraavat:

- ”1. postitse toteutettavan suoramainonnan vastaanotto, kuljetus ja jakelu
2. 3 §:n 2 kohdassa tarkoitetut palvelut
3. pikälähettilpalvelut
4. postisiirrot”.

20 Postipalvelulain 39 §:n 3 kohdan mukaan tässä laissa tarkoitettu yksilöllinen lupa on yksilöllinen hallintotoimi, joka toteutetaan muun muassa postisiirtoja varten.

21 Saman lain täydentävien sääntöjen 1 §:n 9 momentissa säädetään, että ”postisiirrot ovat postipalveluja, joilla lähettäjä siirtää rahasumman vastaanottajalle asiakirjan avulla sellaisen postialan toimijan välityksellä, jolla on lupa tarjota 39 §:n 3 kohdassa tarkoitettuja palveluja”.

22 Mainitun lain siirtymä- ja loppusäännösten 70 §:n mukaan ”postialan toimija, jolla on 24 §:n mukainen velvollisuus tarjota postin yleispalvelua, on kaupallinen yhtiö [(Balgarski poshti)] 15 vuoden ajan laskettuna siitä päivästä, jona tämä laki julkaistaan Darzhaven vestnikissä ([virallinen lehti] nro 102 vuodelta 2010, voimassa 30.12.2010 lähtien)”.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

23 Ministerineuvosto hyväksyi 10.3.2000 antamallaan määräyksellä asetuksen, joka tuli voimaan 1.1.2000. Kyseisessä asetuksessa määrätään, että sosiaaliturvalaitoksen paikallistoimistot maksavat eläkkeet kansallisten pankkien ja kansallisen postialan toimijan Balgarski poshtin postitoimistojen välityksellä; viimeksi mainittu on yhden hengen kaupallinen yhtiö, joka on kokonaan valtion omistuksessa. Nämä postisiirrot sisältävät eläkkeiden maksut sekä postitoimistoissa että postin virkailijan suorittamat maksut eläkkeensaajan osoitteeseen. Asetuksen antamispäivänä vain Balgarski poshtilla oli postipalvelulain nojalla valtuus tarjota postin yleispalvelua, joka sisälsi postisiirrot.

24 Mainitun lain muuttamisen jälkeen postisiirrot eivät sisälly postin yleispalveluihin 3.11.2009 lähtien. Easy Pay AD ja Finance Engineering AD ovat Bulgarian televiestintäsääntelykomission myöntämän luvan haltijoita, ja niillä on lupa tarjota postisiirtopalvelua. Näin ollen nämä yritykset katsovat, että kun asetuksessa annetaan Bulgarski poshtille yksinoikeus eläkkeiden maksuun postisiirrolla, siinä rajoitetaan niiden oikeutta postialan toimijoina ja loukataan vapaata kilpailua.

25 Ministerineuvosto väittää, että eläkkeiden myöntäminen ja maksaminen kuuluvat valtion tehtäviin sosiaaliturva-alalla eikä sitä siten voida luokitella taloudelliseksi toiminnaksi. Bulgarski poshti oli säännöksellä velvoitettu varmistamaan julkiseen palveluun kuuluva toiminta, joka ei kuulu kilpailuoikeuden soveltamisalaan. Ministerineuvosto lisää, että vain tällä yhtiöllä on toimistoverkko koko Bulgarian alueella, mukaan lukien vähäisen väestötiheyden vyöhykkeillä.

26 Alioikeus katsoi, että sosiaaliturvalain 106 §:ssä annetaan ministerineuvostolle mahdollisuus valita yhtiö, joka täyttää parhaiten julkiset tarpeet, ja se päätteli tästä, että Easy Pay AD:n ja Finance Engineering AD:n nostama kanne on hylättävä perusteettomana. Asianosaiset ovat tämän jälkeen tehneet kassaatiovalituksen ennakkoratkaisupyynnön esittäneessä tuomioistuimessa.

27 Näissä olosuhteissa Varhoven administrativen sad (ylin hallintotuomioistuin) on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko postisiirtopalvelun kaltaisen postipalvelun, jolla lähettäjä, joka on tässä tapauksessa valtio, siirtää rahaa vastaanottajalle eli sosiaalietuuksiin oikeutetulle henkilölle, katsottava jäävän direktiivin 97/67 – – soveltamisalan ulkopuolelle, jolloin siihen sovelletaan SEUT 106 ja SEUT 107 artiklan määräyksiä?

2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko SEUT 106 ja SEUT 107 artiklaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä vapaan kilpailun rajoittamiselle kuvatus kaltaisen postipalvelun tarjoamisen yhteydessä, jos sitä perustellaan kansalaisten perustuslaillisen perusoikeuden takaamiseen ja valtion sosiaalipolitiikkaan liittyvillä pakottavilla syillä ja jos palvelu voidaan samanaikaisesti luonteensa perusteella luokitella yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyväksi palveluksi, mikäli palvelun tarjoajan saama korvaus ei ylitä päätöksen 2012/21 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa määritettyä enimmäismäärää?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

28 Ensimmäisellä kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko direktiiviä 97/67 tulkittava siten, että postisiirtopalvelu, jota käyttäen lähettäjä, nyt käsiteltävässä asiassa valtio, lähettää rahasummia vastaanottajalle postin yleispalvelusta vastaavan toimijan välityksellä, kuuluu sen soveltamisalaan.

29 On muistettava, että direktiivin 97/67 2 artiklan 1 alakohdassa luetellaan tyhjentävästi palvelut, jotka kuuluvat tässä direktiivissä tarkoitetun postipalvelun käsitteeseen ja joita ovat postilähetysten keräily, lajittelu, kuljetus ja jakelu. Lisäksi kyseisen artiklan 6 alakohdassa kuvaillaan yksityiskohtaisesti, mitä mainitussa direktiivissä tarkoitetaan ”postilähetyksellä”.

30 Rahoituspalveluja, niitäkään, joita postipalvelujen tarjoajat mahdollisesti tarjoavat postipalvelujen ohella, ei kuitenkaan mainita direktiivin 97/67 2 artiklassa eikä missään muussakaan direktiivin säännöksessä (ks. vastaavasti tuomio Asempe ja Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería, C-240/02,

EU:C:2004:140, 31 kohta).

31 On myös täsmennettävä, että kun otetaan huomioon direktiivin 97/67 kyseisen säännöksen tarkkuus ja tyhjentyvyys, sitä ei voida tulkita laajentavasti niin, että sen seurauksena kyseisen direktiivin soveltamisala ulotettaisiin tilanteisiin, joita se ei kata (ks. vastaavasti tuomio Asempre ja Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería, C-240/02, EU:C:2004:140, 32 kohta).

32 Siten on katsottu, että postisiirtopalvelut, joiden avulla maksut suoritetaan luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille muiden henkilöiden lukuun ja pyynnöstä julkista postiverkkoa käyttäen, eivät kuulu direktiivin 97/67 soveltamisalaan (ks. Asempre ja Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería, C-240/02, EU:C:2004:140, 34 kohta).

33 Näin ollen ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että direktiiviä 97/67 on tulkittava siten, että postisiirtopalvelu, jota käyttäen lähettäjä, nyt käsiteltävässä asiassa valtio, lähettää rahasummia vastaanottajalle postin yleispalvelusta vastaavan toimijan välityksellä, ei kuulu kyseisen direktiivin soveltamisalaan.

Toinen kysymys

34 Toisella kysymyksellään ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin kysyy lähinnä, onko SEUT 107 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että se on esteenä sille, että jäsenvaltio myöntää pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle yritykselle yksinoikeuden eläkemaksujen suorittamiseen postisiirtona.

35 Aluksi on muistutettava, että se, että toimenpide voidaan katsoa valtiontueksi, edellyttää kaikkien SEUT 107 artiklan 1 kohdassa asetettujen vaatimusten täyttymistä. Ensinnäkin kyseessä on oltava valtion toimenpide tai valtion varoilla toteutettu toimenpide. Toiseksi kyseisen toimenpiteen on oltava omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Kolmanneksi toimenpiteellä on annettava etua sille, joka on toimenpiteen kohteena. Neljänneksi toimenpiteen on vääristettävä tai uhattava vääristää kilpailua (ks. tuomio Libert ym., C-197/11 ja C-203/11, EU:C:2013:288, 74 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

36 Siten toimen luokittelemiseksi valtiontueksi SEUT 107 artiklan 1 kohdassa edellytetään muun muassa yritykselle myönnetyn edun olemassaoloa.

37 Tältä osin on ensiksi korostettava yhtäältä, että unionin oikeuden kilpailusääntöjä sovellettaessa yrityksen käsitteellä tarkoitetaan jokaista yksikköä, joka harjoittaa taloudellista toimintaa, riippumatta sen oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta, ja toisaalta, että taloudellista toimintaa on kaikki toiminta, jossa tavaroita tai palveluja tarjotaan tietyillä markkinoilla (ks. tuomio Compass-Datenbank, C-138/11, EU:C:2012:449, 35 kohta).

38 On kuitenkin katsottu, että elimet, jotka hallinnoivat sosiaaliturva-alan julkista palvelua, täyttävät luonteeltaan yksinomaan sosiaalisen tehtävän. Tämä toiminta perustuu solidaarisuusperiaatteeseen, eikä sillä tavoitella voittoa. Maksetut etuudet ovat lakisääteisiä etuuksia, eivätkä ne riipu maksujen määrästä (ks. vastaavasti tuomio Poucet ja Pistre, C-159/91 ja C-160/91, EU:C:1993:63, 18 kohta).

39 Ennakkoratkaisupyyntöön esittäneen tuomioistuimen tehtävänä on varmistaa, kuuluuko Balgarski poshtin harjoittama postisiirtotoiminta, joka mahdollistaa pääasiassa kyseessä olevien eläkkeiden maksamisen, sosiaaliturvan julkisen tehtävän alaan ja onko sitä näin ollen pidettävä SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna taloudellisena toimintana vai ei.

40 Tässä yhteydessä on muistutettava, että tämän toiminnan on luonteeltaan, tavoitteeltaan sekä siihen sovellettavilta säännöiltään liittyttävä erottamattomasti kansalliseen eläkejärjestelmään, jotta sitä ei luokitella taloudelliseksi toiminnaksi (ks. analogisesti tuomio *Aéroports de Paris v. komissio*, C-282/01 P, EU:C:2002:617, 81 kohta). Siten pääasiassa on otettava huomioon, onko postisiirtotoiminta erotettavissa kyseisestä eläkejärjestelmästä.

41 Tältä osin erityisesti asetuksen 50 §:stä, 54 §:n 1 momentista ja 58 §:stä ilmenee, että valtion sosiaaliturvajärjestelmän yhteydessä myönnetty vanhuusetuudet kuuluvat sosiaaliturvalaitoksen tehtäviin, joka tätä tehtävää hoitaessaan on kääntynyt Balgarski poshtin puoleen yksinomaan varmistaa eläkkeiden maksun.

42 Lisäksi asetuksen 50 §:ssä säädetään, että eläkkeiden maksu voidaan suorittaa myös pankkien toimipisteiden välityksellä. Sosiaaliturvalaitoksen Bulgarian hallitukselle antamien niiden tietojen mukaan, jotka viimeksi mainittu on toistanut 1.5.2015 pidetyssä suullisessa käsittelyssä, noin 53 prosenttia kaikista eläkkeistä maksetaan pankkisiirrolla. Näin ollen Balgarski poshtin suorittamat postisiirrot eivät ole ainoa eläkkeiden maksamistapa.

43 Nämä seikat ovat viite siitä, että voidaan katsoa, että postisiirtotoiminta, jolla maksetaan eläkkeet, voidaan erottaa kansallisesta eläkejärjestelmästä. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävä on arvioida näiden seikkojen merkityksellisyyttä erityisesti sen käytettävissä oleviin muihin tosiseikkoihin ja oikeudellisiin seikkoihin nähden.

44 Jos postisiirtotoiminta, joka mahdollistaa pääasiassa kyseessä olevien eläkkeiden maksamisen, on erotettavissa sosiaaliturva-alan julkisesta palvelusta ja jos sitä olisi pidettävä taloudellisena toimintana, tulee tämän jälkeen esiin kysymys siitä, voiko toimenpide, jolla valtio myöntää yritykselle yksinoikeuden suorittaa eläkkeiden maksamisen postisiirrolla, olla SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu etu.

45 Tässä yhteydessä on muistutettava, että SEUT 107 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan ei kuulu valtion toimenpide, jota on pidettävä korvauksena, joka on vastike edunsaajayritysten suorittamista sellaisista palveluista, jotka johtuvat julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisestä, siten, että kyseiset yritykset eivät todellisuudessa saa taloudellista etua ja että kyseinen toimenpide ei näin ollen aseta kyseisiä yrityksiä edullisempaan kilpailutilanteeseen suhteessa niiden kilpailijayrityksiin (ks. tuomio *Libert ym.*, C-197/11 ja C-203/11, EU:C:2013:288, 84 kohta ja tuomio *Altmark Trans ja Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, EU:C:2003:415, 87 kohta).

46 Jotta tällaista korvausta ei tietyssä konkreettisessa tapauksessa luokiteltaisi valtiontueksi, tiettyjen edellytysten on kuitenkin täyttyttävä (tuomio *Altmark Trans ja Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, EU:C:2003:415, 88 kohta).

47 Ensinnäkin tuomion *Altmark Trans ja Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) 89 kohdasta ilmenee, että edunsaajayrityksen tehtäväksi on tosiasiasa annettava julkisen palvelun velvoitteiden täyttäminen ja että nämä velvoitteet on määriteltävä selvästi, jotta tällaista korvausta ei luokiteltaisi valtiontueksi.

48 Nyt käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tutkittava, vastaako Balgarski poshti todella julkisen palvelun velvoitteiden täytäntöönpanosta ja ilmenevätkö

ne selvästi pääasiassa kyseessä olevasta kansallisesta lainsäädännöstä.

49 Toiseksi tuomion Altmark Trans ja Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415) 90 kohdasta ilmenee, että ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen on määritettävä, onko ne parametrit, joiden perusteella korvaus lasketaan, etukäteen vahvistettu objektiivisesti ja avoimesti.

50 Tältä osin voidaan todeta, että asetuksen 92 §:n 2 momentissa ilmoitetaan se perussumma, jonka perusteella julkisen palvelun veloitteen korvaus lasketaan.

51 Samoin ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen tehtävänä on varmistaa tuomion Altmark Trans ja Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415) 92 kohdassa asetetun kolmannen ehdon mukaisesti, ettei korvaus ylitä sitä, mikä on tarpeen, jotta voidaan kattaa kaikki ne kustannukset tai osa niistä kustannuksista, joita eläkkeiden maksaminen postisiirrolla aiheuttaa, kun otetaan huomioon kyseisestä toiminnasta saadut tulot ja kyseisen veloitteen täyttämistä saatava kohtuullinen voitto.

52 Kun yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tarjoamisesta vastaavaa yritystä ei ole – kuten pääasiassa ? valittu julkisia hankintoja koskevassa menettelyssä, ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen on myös varmistettava tuomion Altmark Trans ja Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415) 93 kohdassa asetetun neljännen ehdon mukaisesti, että tämän korvauksen taso määritetään tarkastelemalla sellaisia kustannuksia, joita hyvin johdetulle ja varustetulle keskivertoyritykselle aiheutuisi kyseisten velvoitteiden täyttämistä, kun otetaan huomioon toiminnasta saadut tulot ja kyseisten velvoitteiden täyttämistä saatava kohtuullinen voitto.

53 Kolmanneksi, vaikka ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin korostaa, että Balgarski poshtin saama korvaus ei ylitä päätöksen 2012/21 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa määriteltyä määrää, on kuitenkin täsmennettävä, että tämä päätös koskee SEUT 107 artiklassa tarkoitetun valtiontuen muodostavia toimenpiteitä (ks. vastaavasti tuomio Libert ym., C-197/11 ja C-203/11, EU:C:2013:288, 102 kohta). Vain silloin, jos tämän tuomion 47-52 kohdassa mainittuja ehtoja ei ole noudatettu ja jos SEUT 107 artiklan 1 kohdan soveltamisedellytykset täyttyvät, ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin voi soveltaa mainittua päätöstä määrittääkseen, onko pääasiassa kyseessä oleva toimenpide, joka voidaan luokitella SEUT 107 artiklassa tarkoitetuksi valtiontueksi, soveltuva sisämarkkinoille SEUT 106 artiklan 2 kohdan mukaisesti ja voidaanko se vapauttaa SEUT 108 artiklan 3 kohdassa määrätystä ilmoitusvelvollisuudesta.

54 Tältä osin on muistutettava, että päätöksen 2012/21 11 ja 12 artiklasta ilmenee, että kyseisellä päätöksellä kumotaan päätös 2005/842 ja se tulee voimaan 31.1.2012. Kuten Euroopan komissio toteaa, päätöksen 2012/21 10 artiklassa säädetään, että päätöksen 2005/842 mukaisesti ennen päätöksen 2012/21 voimaantuloa käyttöön otettu tukiohjelma, joka soveltui sisämarkkinoille ja oli vapautettu ilmoitusvelvollisuudesta päätöksen 2005/842 nojalla, katsotaan edelleen sisämarkkinoille soveltuvaksi ja ilmoitusvelvollisuudesta vapautetuksi kahden vuoden ajan eli 31.1.2014 asti. Tästä päivästä lukien valtiontukiohjelman on noudatettava päätöksen 2012/21 mukaisia edellytyksiä, jotta se voidaan vapauttaa ilmoitusvelvollisuudesta.

55 Koska asetus on tullut voimaan tammikuussa 2000, kuten tämän tuomion 23 kohdasta ilmenee, on lisäksi todettava, että päätöksen 2012/21 2 artiklan 2 kohdassa säädetään, että jos yrityksen yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tuottamista koskevan toimeksiannon kesto ylittää 10 vuotta, tätä päätöstä sovelletaan vain, jos palvelun tarjoaja on joutunut tekemään suuria investointeja voidakseen hoitaa yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palveluvelvoitteen; tämän arvioiminen on kansallisen tuomioistuimen tehtävä.

56 Edellä todetun perusteella toiseen kysymykseen on vastattava, että SEUT 107 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että jos eläkkeiden maksamisen mahdollistava postisiirtotoiminta on taloudellista toimintaa, tämän määräyksen soveltamisalaan ei kuitenkaan kuulu se, että jäsenvaltio myöntää yksinoikeuden eläkemaksujen suorittamiseen postisiirtona pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle yritykselle, kun tämä palvelu on yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelu, josta maksettava korvaus on vastike tämän yrityksen julkisen palvelun velvoitteen täyttämiseksi tarjoamista palveluista.

Oikeudenkäyntikulut

57 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Yhteisön postipalvelujen sisämarkkinoiden kehittämistä ja palvelun laadun parantamista koskevista yhteisistä säännöistä 15.12.1997 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 97/67/EY, sellaisena kuin se on muutettuna 20.2.2008 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2008/6/EY, on tulkittava siten, että postisiirtopalvelu, jota käyttäen lähettäjä, nyt käsiteltävässä asiassa valtio, lähettää rahasummia vastaanottajalle postin yleispalvelusta vastaavan toimijan välityksellä, ei kuulu kyseisen direktiivin soveltamisalaan.**

2) **SEUT 107 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että jos eläkkeiden maksamisen mahdollistava postisiirtotoiminta on taloudellista toimintaa, tämän määräyksen soveltamisalaan ei kuitenkaan kuulu se, että jäsenvaltio myöntää yksinoikeuden eläkemaksujen suorittamiseen postisiirtona pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle yritykselle, kun tämä palvelu on yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelu, josta maksettava korvaus on vastike tämän yrityksen julkisen palvelun velvoitteen täyttämiseksi tarjoamista palveluista.**

Allekirjoitukset

* Oikeudenkäyntikieli: bulgaria.